

KASKAS

Kestävyysmurros
ja yritysten
kestävyys sääntely

KASKAS

Kestävään kehitykseen erikoistunut toimisto

Perustettu vuonna 2013 | työllistää 22 ammattilaista | Liikevaihto n. 2 milj. €

Asiakkaina mm. ympäristöministeriö, Green Building Council Finland, Energiateollisuus, Global Compact, Varma, Luonnonvarakeskus, VTT, Lumene sekä Abo Energy

PASI NOKELAINEN

MAAILMANLOPPU PERUTTU

7 VÄITETTÄ KIERTOTALOUDESTA

GUMMERUS

Sisältö

- Keskeiset termit
- Kestävyyismurroksen liiketaloudelliset realiteetit
  - keskeiset säädökset
- Lainsäädännön kehitys

Keskeiset termit

Keskeisimpiä käsitteitä

Kestävä kehitys: Taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristöllisen kestävyden tasapainoinen yhdistäminen.

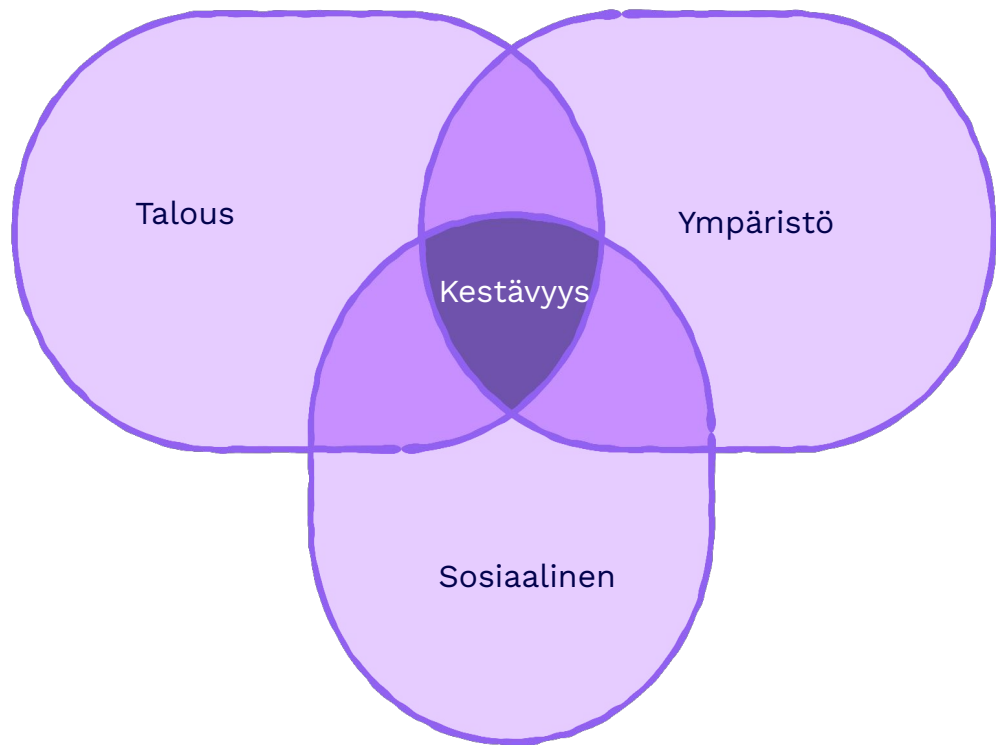
Kestävyysmurros: Laaja-alainen yhteiskunnallinen ja taloudellinen muutos, joka mahdollistaa kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisen.

Kestävä siirtymä: Prosessi, jossa siirrytään vähemmän kestävästä toimintatavasta käytännön kestäviin ratkaisuihin.

Kestävä kehitys:

taloudellisen,
sosiaalisen ja
ympäristöllisen
kestävyyden

**tasapainoinen
yhdistäminen.**

1 NO
POVERTY

2 ZERO
HUNGER

3 GOOD HEALTH
AND WELL-BEING

4 QUALITY
EDUCATION

5 GENDER
EQUALITY

6 CLEAN WATER
AND SANITATION

7 AFFORDABLE AND
CLEAN ENERGY

8 DECENT WORK AND
ECONOMIC GROWTH

9 INDUSTRY, INNOVATION
AND INFRASTRUCTURE

10 REDUCED
INEQUALITIES

11 SUSTAINABLE CITIES
AND COMMUNITIES

12 RESPONSIBLE
CONSUMPTION
AND PRODUCTION

13 CLIMATE
ACTION

14 LIFE BELOW
WATER

15 LIFE
ON LAND

16 PEACE AND
JUSTICE

17 PARTNERSHIPS
FOR THE GOALS

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

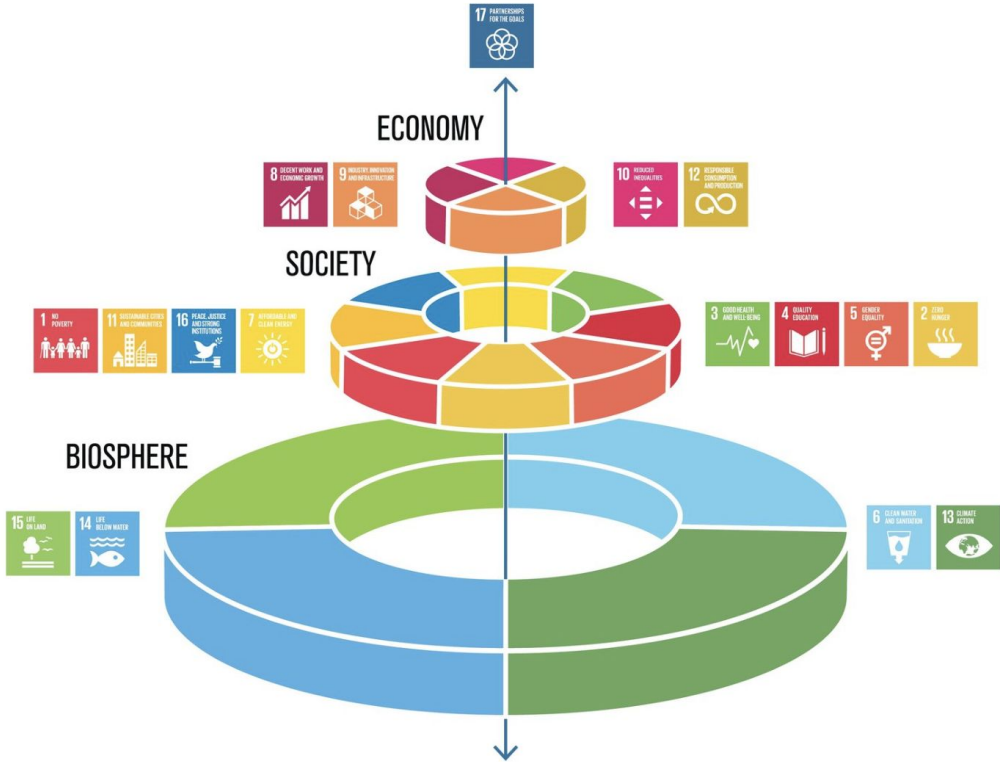

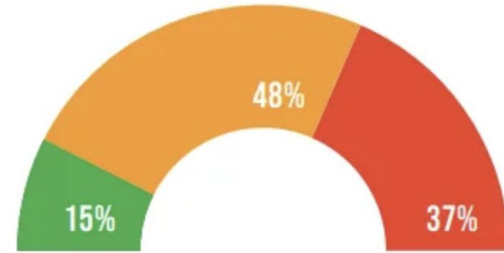
Image: Azote for [Stockholm Resilience Centre, Stockholm University](#) CC BY-ND 3.0.

Kestävyyismurros:

Laaja-alainen yhteiskunnallinen ja taloudellinen muutos, joka mahdollistaa **kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisen.**

SDG PROGRESS

A **CONCERNING PICTURE** OF SDG PROGRESS AT THE MIDPOINT:

- ON TRACK
- MODERATELY OR SEVERELY OFF TRACK
- STAGNATION OR REGRESSION

BASED ON AN ASSESSMENT OF SDG TARGETS WITH TREND DATA.

”

At the halfway point of the 2030 Agenda, despite setbacks, 63% of the Global Goals are still within reach!

Kestävä siirtymä:

Prosessi, jossa siirrytään vähemmän kestävästä toimintatavoista käytännön kestäviin ratkaisuihin.

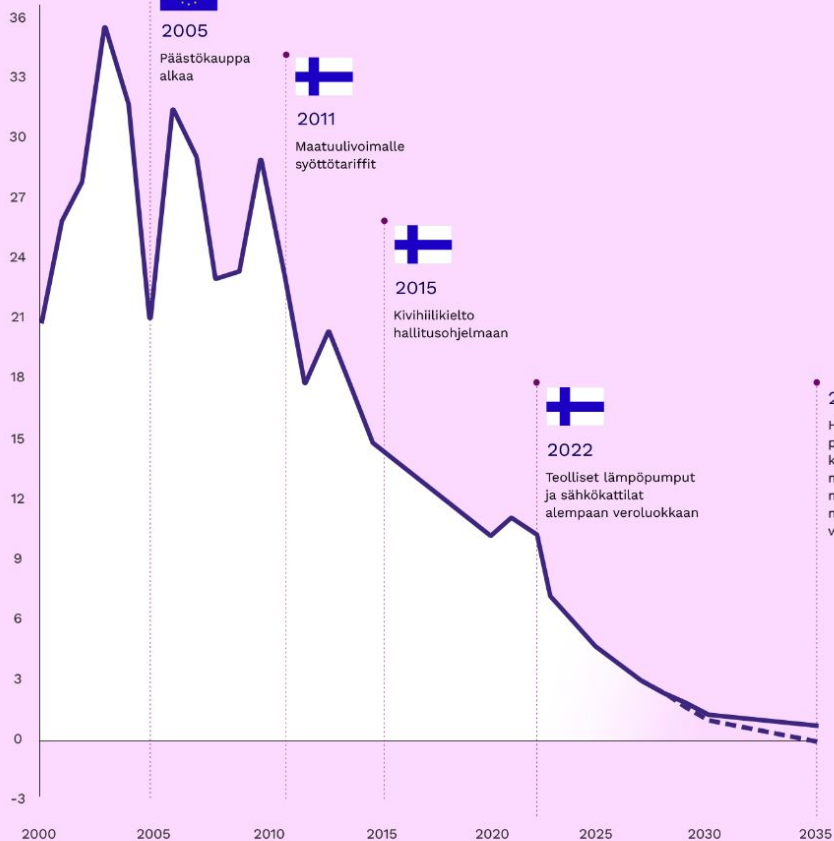

Kriittisten metallien tarve eri energiamuodoissa

Eri metallien suhteellinen merkitys energiateknologioiden rakentamisessa ● = suuri ◐ = keskiverto ◑ = vähäinen

Teknologia	Kupari	Koboltti	Nikkeli	Litium	Harvinaiset maametallit	Sinkki	Platina ryhmän metallit	Alumiini
Aurinkopaneelit	●	◑	◑	◑	◑	◑	◑	●
Tuulivoima	●	◑	◐	◑	●	●	◑	◐
Vesivoima	◐	◑	◑	◑	◑	◐	◑	◐
Biopolttoaineet	●	◑	◑	◑	◑	◐	◑	◐
Ydinvoima	◐	◑	◐	◑	◑	◑	◑	◑
Sähköverkot	●	◑	◑	◑	◑	◑	◑	●
Sähköautot ja akut	●	●	●	●	●	◑	◑	●
Vetytolltokennot	◑	◑	●	◑	◐	◑	●	◐

Päästöt, MtCO₂
(sis. kaukolämpö ja sähkö)

— Bruttopäästöt
- - - Nettopäästöt

Lähde: Tilastokeskus vuodet 2000–2023,
Energiateollisuus vuodet 2024–2035.

Kestävää siirtymää käytännössä

EU:ssa tukivälineitä kuten

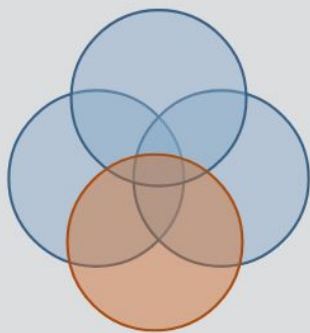
- oikeudenmukaisen siirtymän rahasto ja
- sosiaalisen ilmatorahaston

Kansallisiin ilmastolakeihin oikeudenmukaisen siirtymän periaatteita tai vaatimuksia on sisällytetty seuraavissa maissa:

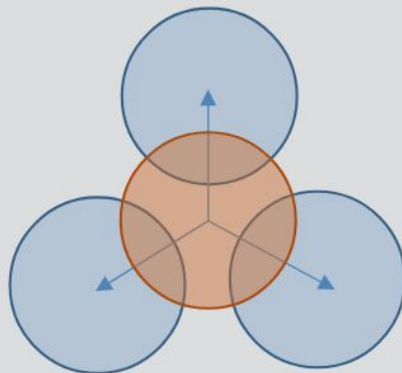
- Alankomaissa, Espanjassa, Etelä-Afrikassa, Etelä-Koreassa, Fidžissä, Irlannissa, Kolumbiassa, Portugalissa ja Skotlannissa

Kulttuurin kolme roolia visuaalisesti havainnollistettuna (Dessein et al. 2015)

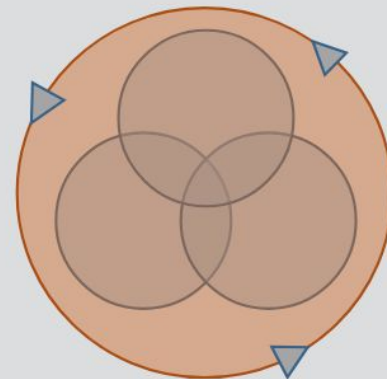
Culture in sustainable development

Culture for sustainable development

Culture as sustainable development

The three roles of culture (represented in orange) in sustainable development (the three circles represent the three pillars). Culture added as a fourth pillar (left diagram), culture mediating between the three pillars (central diagram) and culture as the foundation for sustainable development. The arrows indicate the ever-changing dynamics of culture and sustainable development (right diagram).

Mikä on **kestävyyden** ja **vastuullisuuden** ero?

Vastuullisuus on tapa toimia ja tehdä päätöksiä organisaatiossa.

Vastuullisista päätöksistä taas seuraa **kestävyyttä**, mikä edistää **kestävää kehitystä**, mikä turvaa nykyisten ja tulevien sukupolvien hyvän elämisen mahdollisuudet.

Kestävyyden murroksen liiketaloudelliset realiteetit

”

“Vanha” totuus: vastuullisuus alkaa
siitä mihin lainsäädäntö päättyy.

Säädökset ja lainsäädännön kehitys

EU:n kestävyysraportointidirektiivi (CSRD):

Yritysten on raportoitava kestävyystoimistaan ja vaikutuksistaan.

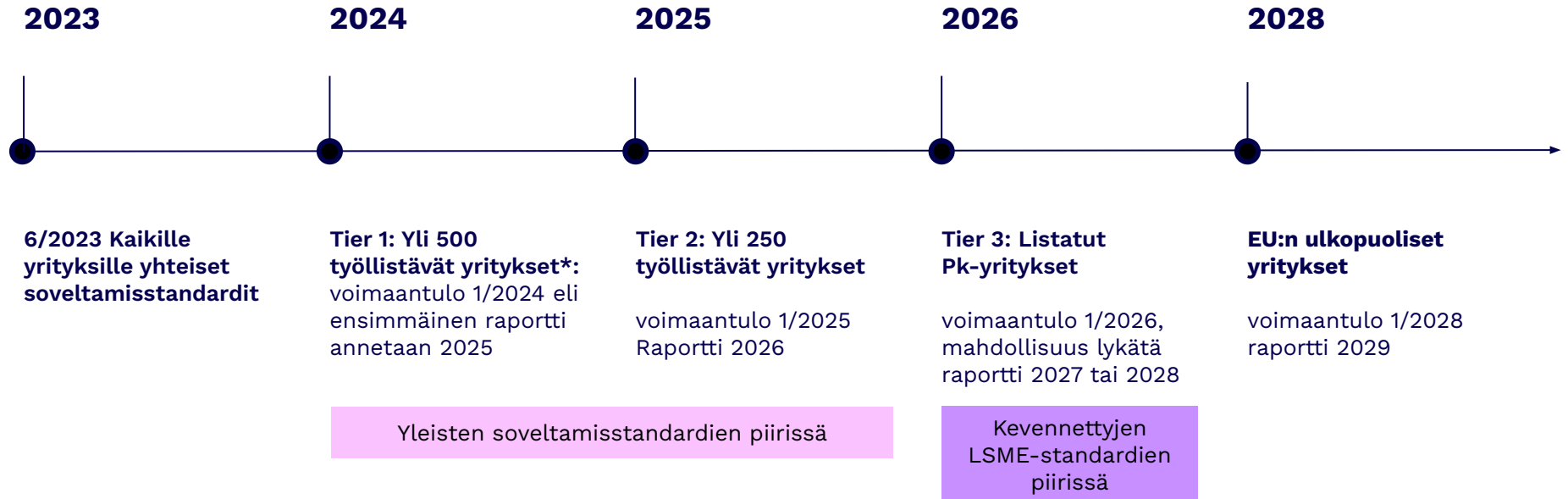
Taksonomia-asetus: Määrittelee, mitkä investoinnit voidaan luokitella kestäviksi.

Yritysvastuudirektiivi (CSDDD): suuret yritykset vastuuseen toimitusketjunsä kestävydestä (due diligence ihmisoikeus- ja ympäristöasioissa).

Muutos: Omnibus luo suurta epävarmuutta

EU:n kestävyysraportointidirektiivi

CSRD:n toimeenpano etenee vaiheittain yritysten koosta riippuen

*) Mikäli on ollut Non-Financial Reporting Directive (NFRD) piirissä.

CSRD:n mukaisen raportoinnin kolme periaatetta

1

Kaksinkertainen olennaisuus (double materiality).

Raportoitava sekä yritykseen vaikuttavista kestävyysriskeistä ja -mahdollisuuksista että yritysten vaikutuksesta yhteiskuntaan ja ympäristöön.

2

Annettava tietoja strategiasta, tavoitteista, hallituksen ja johdon roolista sekä yritykseen ja sen **arvoketjuun** liittyvistä pääasiallisista haitallisista vaikutuksista.

3

Raportoitava ne laadulliset ja määrälliset tiedot, jotka on todettu olennaiseksi sekä **ennakoivasti että takautuvasti** ja tiedot, jotka kattavat tarpeen mukaan lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin.

Kaksinkertainen olennaisuus: esimerkkinä ilmastonmuutos

Olennaiset vaikutukset ympäristöön ja ihmisiin

Yhtiö

Yhtiön vaikutus
ilmastonmuutokseen

Ilmastonmuutos

Kohdeyleisö

Kuluttajat, kansalaisyhteiskunta,
työntekijät, sijoittajat

Olennaiset vaikutukset yhtiön talouteen

Yhtiö

Ilmastonmuutoksen
vaikutukset yhtiöön

Ilmastonmuutos

Kohdeyleisö

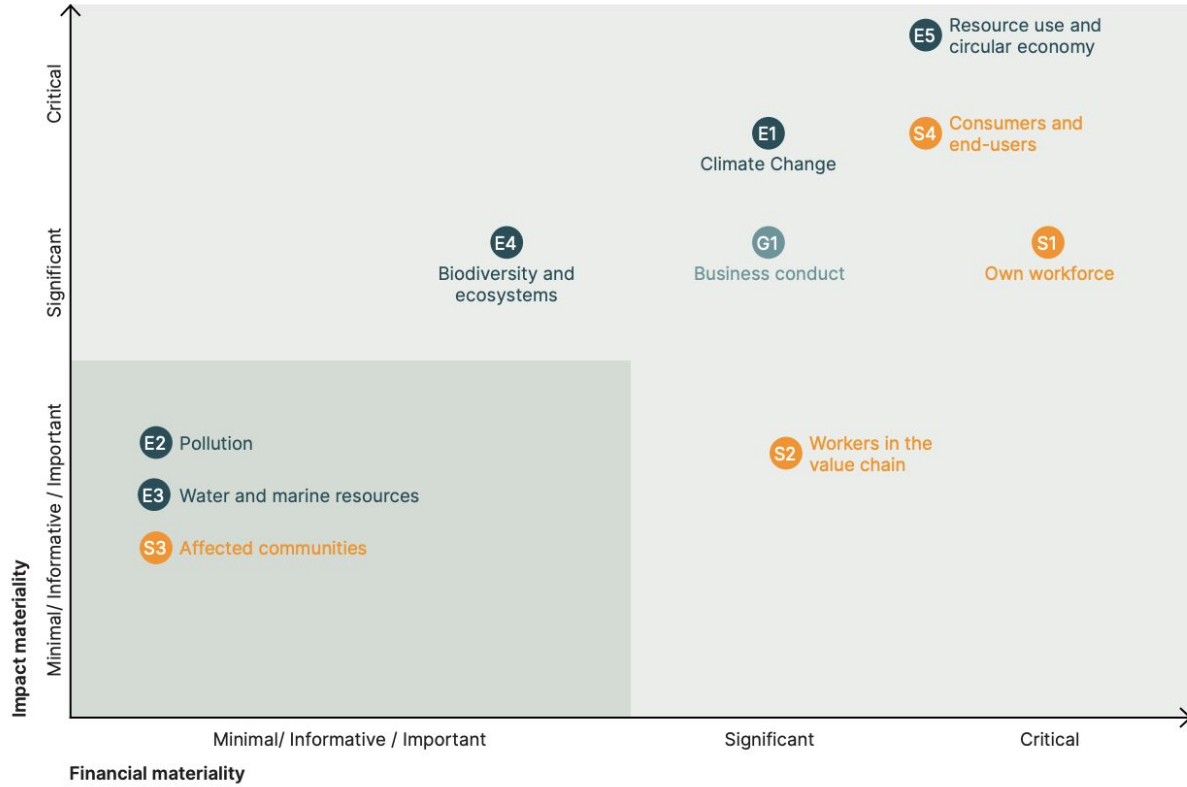
sijoittajat

TCFD:n (Task Force on Climate-related
Financial Disclosures) suositukset

Huom! CSRD-direktiivi edellyttää kaksinkertaisen olennaisuuden tarkastelua myös muista vastuullisuusnäkökulmista kuin vain ilmastonmuutoksen osalta

Kuvan alkuperäinen lähde: European Commission, Non-Financial Reporting Guidelines for reporting climate related information, 2019

Double materiality matrix

- Environment
- Social
- Governance

Miten raportoidaan?

- **Pakollinen varmennus** rajoitetun varmennuksen (limited assurance) tasolla
- Lähtökohtaisesti yrityksen **tilintarkastaja** toimii varmentajana
- **Integroituna yrityksen toimintakertomukseen**, jonka hallitus hyväksyy
- Digitaalisessa, **sähköisesti luettavassa muodossa (XHTML) ja XBRL-tägättynä**

12 ESRS-standardia ohjaavat tier 1 ja tier 2 -yhtiöiden raportointia

1) Kaikille pakolliset standardit riippumatta olennaisuusanalyysistä

- ESRS 1 Yleiset periaatteet ja liiketoimintamalli
- ESRS 2 Yleiset, strategia-, hallinto- ja kaksoisolennaisuusanalyysin vaatimukset

2) Ympäristövastuun standardit

- E1 Ilmastonmuutos
- E2 Saasteet
- E3 Vesi ja meren luonnonvarat
- E4 Luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemit
- E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous

3) Sosiaalisen vastuun standardit

- S1 Oma työvoima
- S2 Arvoketjun työntekijät
- S3 Yhteisöt, joille aiheutuu vaikutuksia
- S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät

4) Hallinnon ja johtamisen standardit

- G1 Liiketoiminnan menettelytapa (business conduct)

Kategorioista 2, 3 ja 4 raportoidaan ne, jotka todetaan olennaisiksi kaksoisolennaisuusanalyysissä. Lisäksi yritys raportoi liiketoimintansa taksonomiamukaisuudesta ja -kelpoisuudesta.

LSME-standardi ohjaa tier 3 -yritysten (listatut pk-yritykset) raportointia

1) Yleiset vaatimukset (vastaa ESRS 1:sta)

- Kaksoisolennaisuusanalyysi
- Raportoinnin yleiset periaatteet (tietojen laatu, raportointialueet ja arvoketju).

2) Yleiset tiedot (vastaa ESRS 2:sta)

- Yrityksen strategia, liiketoimintamalli ja arvoketju
- Hallinto ja johtamisen rooli vastuullisuusasioissa
- Sidosryhmien intressit ja niiden vaikutus päätöksentekoon

3) Poliittikat, toimenpiteet ja tavoitteet (aihekohtaisiin standardeihin liittyvistä kestävyysseikoista)

- Yrityksen poliittikat ja toimenpiteet kestävyysasteiden ratkaisemiseksi.
- Asetetut vastuullisuustavoitteet ja edistymisen seuranta.

4) Ympäristö (vastaa ESRS E-standardeja)

- Ilmasto, saasteet, vesi ja merten luonnonvarat, biodiversiteetti, kiertotalous

5.) Sosiaalinen (vastaa ESRS S1-standardia)

- Omaan työvoimaan liittyvät mittarit

6.) Hallinto (vastaa ESRS G-standardia)

- Hallintoon liittyvät tiedonantovaatimukset

Kati Ihamäki · 1st

Sustainable Business | ESG | Corporate Responsibility | Public Affairs | Br...

6d · 🌐

"The Raportti" eli **Fiskars Group** CSRD-rapsa on nyt ulkona ja tässä mietteitä siitä:

- Valtava puristus: Alun perin arvioimme raportoivamme noin 1200 datapistettä, mutta kesän tarkastusvaliokuntaan määrä tippui hieman yli 800:aan, ja lopulta raportoimme vajaat 700 datapistettä. Kaikki olennainen mukana kuitenkin! Sivuja 115 😊. Sääntelyn muuttuminen matkan varrella oli rasittavaa ja aiheutti epävarmuutta suunnasta.
- Prosessin kesto ja laajuus: Koko prosessi kesti noin 6 kuukautta, mutta olennaisuusanalyysjä tehtiin jo paljon aiemmin. Prosessiin osallistui perinteisten "usual suspects" -henkilöiden lisäksi myös paljon uusia kasvoja. Kiitos siitä ❤️ Itsekin olin kädet savessa ja löysin itsestäni pilkunviilaajan, kääntäjän ja vääntäjän (sori siitä 😅).
- Compliance vai oikea kestävyyshankkeiden edistäminen: Paljon puhuttanu aihe oli compliance vs. kestävyuden kehittäminen. Raportin valmiiksi saamiseksi jouduimme lykkäämään joitain kehityshankkeita. Kaikki ei mennyt aivan nappiin, mutta huomionarvoista on silti esimerkiksi kiertotalousprosentin nousu 26% 🌟.
- Muu raportointi: Muutakin raportointia piti tehdä. Suuri urakka oli CDP:n kanssa (A- saatiin silti!) ja Ecovadiksesta tuli Platinum 🌟. Lisäksi UN Global Compactin uudistunut raportti, Corporate Knights jne. Päälle vielä asiakaskohtaiset raportit ja ihmisoikeusraportointi ainakin viiteen eri maahan.
- Liiketoiminnan ohjausvaikutus: Uskon, että raportointi tulee jatkossa paremmin ohjaamaan tai ainakin kehittämään kestävämpää liiketoimintaa, kun on pakko keskittyä olennaiseen. Toistaiseksi mentiin pitkälle peräpeilillä, vaikka transitiota jne. mietittiin ja raportoidaan. Etuna oli se, että huomasimme tiettyjä kehitystä kaipaavia aihealueita. Raportissa pystyi nyt kertomaan asioista, jotka eivät vielä ole täysin kunnossa. Yritysvastuussa ei voi koskaan olla täysin valmis, sillä maailma ympärillä muuttuu, vaatimukset kasvavat ja meidän on siis kehityttävä myös vuosi vuodelta. ✓

Poimintoja

- “Valtava puristus: Alun perin arvioimme raportoivamme noin 1200 datapistettä, mutta kesän tarkastusvaliokuntaan määrä tippui hieman yli 800:aan, ja lopulta raportoimme vajaat 700 datapistettä.”
- “Compliance vai oikea kestävyyshankkeiden edistäminen: Paljon puhuttanu aihe oli compliance vs. kestävyuden kehittäminen. Raportin valmiiksi saamiseksi jouduimme lykkäämään joitain kehityshankkeita.”
- “Liiketoiminnan ohjausvaikutus: Uskon, että raportointi tulee jatkossa paremmin ohjaamaan tai ainakin kehittämään kestävämpää liiketoimintaa, kun on pakko keskittyä olennaiseen.”

Taksonomia-asetus

Kolme perusasiaa taksonomiasta

1

EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmä.

Tavoitteena on **ohjata sijoituksia kestävämpiin kohteisiin** ja lisätä läpinäkyvyyttä vihreiden investointien osalta. Toisin sanoen luoda **yhteiset kriteerit kestäväälle taloudelliselle toiminnalle**.

2

---

1. Ilmastonmuutoksen hillintä
  2. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
  3. Vesivarojen ja merellisten resurssien kestävä käyttö
  4. Kiertotalouden edistäminen
  5. Saasteiden ehkäisy ja vähentäminen
  6. Luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojele
- + Do No Significant Harm -periaate

3

Yritysten on raportoitava toimintansa taksonomiakelpoisuus- ja mukaisuus **toiminnoittain**. Sijoittajat voivat käyttää tietoa päätöksenteossa.

Ensimmäiset raportointivaatimukset tulivat voimaan 2022. Taksonomian soveltamisala laajenee vaiheittain.

Raportointivaatimuksen oli tarkoitus edetä CSRD:n tahdissa

*) Mikäli on ollut Non-Financial Reporting Directive (NFRD) piirissä.

Yritysvastuudirektiivi (CSDDD)

Yritysvastuudirektiivi pähkinänkuoressa

1

Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD), on säädös, joka velvoittaa suuria yrityksiä **tunnistamaan, ehkäisemään ja lieventämään** ihmisoikeuksiin ja ympäristöön kohdistuvia haitallisia vaikutuksia **omassa toiminnassaan** sekä **arvoketjuissaan**.

2

Direktiivi koskee EU:ssa toimivia yrityksiä, joilla on yli **1 000 työntekijää tai maailmanlaajuinen liikevaihto yli 450 miljoonaa euroa** (aluksi 5 000 työntekijää ja yli 1,5 miljardin liikevaihto). Myös EU:n ulkopuoliset yritykset, joiden liikevaihto EU:n alueella ylittää 450 miljoonaa euroa, kuuluvat direktiivin piiriin

3

Vaikka direktiivi kohdistuu ensisijaisesti suuriin yrityksiin, sen vaikutukset **ulottuvat myös pienempiin toimijoihin**, erityisesti niihin, jotka ovat osa suurten yritysten arvoketjuja.

HUMAN RIGHTS DUE DILIGENCE
ASIANMUKAISEN HUOLELLISUUDEN PROSESSI

Vain noin runsas neljännes tutkituista suomalaisyrityksistä noudatti ihmisoikeusasioissa asianmukaista huolellisuutta.

Lainsäädännön kehitys

The Economist

Why the AI crash is good news
Merz gets tough on immigration
Could Trump and Xi divide up the world?
How covid boosted America's murder rate

FEBRUARY 1ST-7TH 2025

The revolt against regulation

Feb 1st 2025

[The revolt against regulation](#)

Muutoksia CSRD-, CSDDD- ja taksonomiasääntelyyn vuodettujen tietojen mukaan

CSRD-raja-arvoja nostetaan? – Vain yritykset, joilla on yli 1 000 työntekijää ja 450 miljoonan euron liikevaihto, saattavat joutua noudattamaan säädöstä (aiemmin 250 työntekijää ja 40 miljoonaa euroa). Tämä rajaa pois 85 % aiemmin kattavista yrityksistä.

Toimialakohtaiset standardit poistumassa? – Toimialakohtaiset ESG-raportointisäännöt saatetaan hylätä pysyvästi.

Huolellisuusvelvoitetta heikennetään? – Yritysten tarvitsee arvioida vain suoria toimittajia, ei koko toimitusketjua.

Siviilioikeudellinen vastuu poistuu? – CSDDD:n mukaisesti yrityksiä ei voida asettaa oikeudelliseen vastuuseen kestävyysituumusten laiminlyönnistä.

Taksonomiaraportointi voi muuttua vapaaehtoiseksi? (ei suoraan mainittu vuodossa).

Kestävyys tullut jäädäkseen

”

“Vanha” totuus pätee sittenkin:
vastuullisuus alkaa siitä mihin
lainsäädäntö päättyy.

”

Talousjohtajat: kestävyys voi yhä olla
hyvää bisnestä

Investoinnit kasvussa

92 % sanoo aikovansa investoida enemmän kestävyysalueeseen, ja yli 50 % kertoo lisäävänsä investointejaan merkittävästi.

Liiketoiminnallisia hyötyjä

93 % näkee kestävyysalueeseen sijoittamisen selkeänä liiketoiminnallisena mahdollisuutena, riippumatta maantieteellisestä sijainnista.

ROI-odotukset korkealla

69 % odottaa kestävyysalueiden tuottavan korkeamman sijoitetun pääoman tuoton (ROI) verrattuna perinteisiin sijoituksiin.

Toimimattomuus maksaa

Lähes 66 % sanoo jo mittaavansa kestävyysalueiden laiminlyönnin kustannuksia.

Kestävyys investointipäätöksissä

94 % sisällyttää kestävyysalueiden harkinnan investointipäätöksiinsä eli osan heidän taloudellisia strategioitaan.

LÄHDE:
Kearney and We Don't Have Time, yli 500 CFO:n kattava survey-selvitys

KASKAS

KASKAS

Kiitos.